

MT 147

2017 ___ 1100

Seat No.

--	--	--	--	--	--	--	--

**-MT-147- SOCIAL SCIENCE - HISTORY & POLITICAL SCIENCE (M)-
SEMI PRELIM I - PAPER - A**

Time : 2 Hours

(Pages 2)

Max. Marks : 40

- प्र. १. (अ) कंसातील योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा. 3
- (१) क्रांतिर्सिंह नाना पाटलांनी ..... जिल्ह्यात प्रतिसरकारची स्थापना केली होती.
(सांगली, सातारा, सोलापूर)
- (२) अठराव्या शतकापर्यंत ..... हा खंड 'अज्ञात खंड' म्हणून ओळखला जात होता.
(आशिया, आफ्रिका, अमेरिका)
- (३) भारतातील पहिले अणुविद्युत केंद्र ..... येथे उभारण्यात आले.
(तारापूर, कल्पकम्, काक्रापारा)
- प्र. १. (ब) 'अ' स्तंभ व 'ब' स्तंभ यांच्या योग्य जोड्या लावा. 3
'अ' स्तंभ	'ब' स्तंभ
(१) भारत	(अ) फेब्रुवारी, १९४५
(२) याल्टा करार	(ब) जर्मनी
(३) दुसरा लिओपोल्ड	(क) लोकशाही
	(ड) बेल्जियमचा राजा
- प्र. २. खालील प्रश्नांची २० ते ३० शब्दांत उत्तरे लिहा : (कोणतेही दोन) 4
- (१) तंत्रज्ञान म्हणजे काय ?
- (२) युरोपीय राष्ट्रांचे लक्ष आफ्रिकेवर का केंद्रिभूत झाले ?
- (३) जागतिकीकरणामुळे कोणकोणत्या क्षेत्रात बदल घडत आहे?
- प्र. ३. खालील प्रश्नांची २५ ते ३० शब्दांत कारणे लिहा : (कोणतेही दोन) 4
- (१) 'यु-२' च्या घटनेने शीतयुद्धात वाढ झाली.
- (२) विकसनशील देशांसाठी जागतिकीकरण हे वरदान ठरले आहे.
- (३) डॉ. होमी भाभा यांना 'भारतीय अणुयुगाचे जनक' मानले जाते.
- प्र. ४. खालील प्रश्नांची ४० ते ५० शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) 6
- (१) सविनय कायदेभंगाची माहिती द्या.
- (२) निर्वसाहतीकरणाचे युग म्हणजे काय ?
- (३) आयसेन हॉवरचा सिद्धान्त स्पष्ट करा.

- प्र. ५. खालील प्रश्नांची ६० ते ८० शब्दांत उत्तरे लिहा : (कोणतेही दोन) 8
- (१) कृत्रिम उपग्रहाची सविस्तर माहिती लिहा.
  - (२) आफ्रिकेतील गुलामांच्या व्यापाराबद्दल सविस्तर माहिती लिहा.
  - (३) शीतयुद्धाचे परिणाम स्पष्ट करा.

राज्यशास्त्र

- प्र. ६. रिकाम्या जागा भरा : 3
- (१) टोकाची ..... असेल तर लोकशाही धोक्यात येते.
(विषमता, जागरूकता, एकात्मता, सहिष्णुता)
  - (२) भारतात दर ..... वर्षांनी जनगणना होते. (१०, १५, २०, २५)
  - (३) ..... ही प्राथमिक राजकीय कृती आहे.
(सरकारवर टीका करणे, धोरण ठरविणे, मतदान, सभांना उपस्थित राहणे)

- प्र. ७. एका वाक्यात उत्तरे लिहा : (कोणतेही तीन) 3
- (१) सामाजिक दडपणाचे कोणतेही एक उदाहरण सांगा.
  - (२) संघराज्य म्हणजे काय ?
  - (३) सहिष्णुता म्हणजे काय ते सांगा.
  - (४) जन्मावर ठरणारे घटक कोणते ?
  - (५) माझे आई-वडील सतत बोलत असतात. हा राजकारणातील सक्रीय सहभाग आहे का ?

- प्र. ८. चूक की बरोबर सहकारण सांगा : (कोणतेही दोन) 4
- (१) आंतरजातीय विवाहाला कायद्याची मान्यता नाही.
  - (२) विविधता असली म्हणजे ऐक्य भावना विकसित होण्यास अडथळे येतातच असे नाही.
  - (३) अमेरिकेत नागरिकांना शस्त्रे बाळगण्यावर बंधने नाहीत.

- प्र. ९. खालील प्रश्नांची २५ ते ३० शब्दांत उत्तरे लिहा : (कोणताही एक) 2
- (१) लोकशाहीपुढील प्रश्नांचे दुहेरी स्वरूप स्पष्ट करा.
  - (२) संघराज्य पद्धतीवर टीप लिहा.